

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI KÖZLÖNY.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. Kétszám nem adnak vissza.	Előfizethető a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felolós szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadótulajdonos: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 frt — kr. Félévre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . . . 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyitlár soranklat 50 kr. Többesbűri hirdetéseknek engedmény
--	---	---	---	---

A mi bennünket egyesít.

Zichy Nándor gróf a „Veszprémi Hírlap” legutóbbi számában cikket tett közzé, mely világos és félre nem érthető szavakkal utal rá azon összekötő kapcsokra, melyek bennünket katolikusokat a jelen viszonyok közt és ezekből kifolyólag kell, hogy egy táborba egyesítsenek. A cikk így hangzik:

Nem mondunk le a jobbról, de beérnénk a jóval: hagynák meg a magunkét, boldogulnánk, a hogy tudunk és nem vadászunk a másét.

Különbön már az is nagy áldás, hogy ez a lap létrejött, hogy most már szólhatunk és kezét nyújthatunk egymásnak. Csak így értjük meg egymást, és csak így érezhetjük magunkat biztonságban. Bizony nagy dolog az egyetértés, kivált ha annyi millió magyar ért egyet e hazában, a hány a katolikus: ez legyőzhetlen hatalom, mert az alap, a melyen áll, a változhatlan hitigazság, a kibén bizik, az a mindenható Isten, és a kit élén lát, legmagasabban és legelől, az az apostoli király, az a Ferenc József, a ki visszaállította az ősi alkotmányt és a ki vissza fogja állítani az egyház szabadságát és épségét, a mely ma meg van támadva és meg van tagadva.

Nem is vagyunk mi hitetlenek, de hívek: és nem kételkedők, hanem biztosak; és nem a külszint, nem a mai napot nézzük, hanem a lényegét és a holnapot és a maradandót. És azért megcselekszi mindenki a magáét.

A mi elvünk nemcsak a templomban nyugszik, hanem az életben és minden cselekedetünkben is érvényesül. Így imádkozunk. És ezért nem idegen dolog előttünk anyagi érdekünk, a munka, a kereset, a vagyon, a melyből élünk, a mely a mi házuk, családunk, a népnek és nemzetnek is élete.

Megbeszéljük, hogy kinek mi a baja, mi okozza fogyatkozását, elmaradását; és nagyon tudjuk, hogy egyikünk sem boldogulhat a másik

nélkül, A mi hitünk, hogy úgy kell a világ dolgát intézni, hogy abban megélhessen mindegyikünk, és juthasson egy kis vagyonhoz minden jóra való munkás, és megőrizhesse minden család azt az otthonát, azt a keresetet és vagyonkát, mely neki jutott, hogy ebben maradandósága legyen és ne legyen vándor és földönfutó.

De nem is irigyeljük és nem is vadászunk a másét. Ezen alapokon fejlődik az a szabadság, a melyet nem kell mástól tanulnunk; az a jogrend, a mely édes hazánk és magyar nemzeti létünk alapja, a melyet szt. István állapított meg ezen országban a kereszténységgel, és a melyet Szilveszter pápa adományozott a szent koronával, melylyel a mi szeretett apostoli királyunk megkoronáztatott, a kivel a hit egységében az eskü hűségesen és a szeretet legbensőbbben egyesít.

Nekünk az alkotmány és benne a pragmatika szankció és az abban megállapított egységes és válthatlan birtoklás, nekünk az apostoli királyság, a szent korona és eskü nem pusztán szó, nem oly halmaza az emlékeknek, mikben kényünk-kedvünk szerint válogathatunk és kedvtelésünkre, akár üdvösségünkre, akár romlásunkra ezt vagy azt kivihetjük.

Az nekünk szent és sérthetetlen, a mint hogy apáinknak az volt.

Ez a mi felfogásunk. Ez egyenes, ez katolikus gondolkodás hitünkért, hazánkért.

Zichy Nándor gr.

— **Megei tisztikarok lemondása.** Érdekes hírt vettünk egyik dunántúli megye székhelyéről. E hír szerint ugyanis a *megei tisztikara a szentesítés megtagadása és a Wekerle kabinet bukása esetében lemond.* Hogy e kissé meglepő hírt meglehessen érteni, megjegyezzük, hogy az illető megyének főispánja testől-lelkestől liberális s mint a kormány bizalmas embere a főrendiházban az egy-

házpolitika mellett szavazott. A megye tisztikarának nagyrésze — hála Tisza Kálmánnak — akatholikus és liberális, míg a kisebbik rész katolikus és mentől előbb meg szeretne szabadulni a liberális nyügtől. A lemondás eszméje, hír szerint, magától a főispántól ered s ha a hírnak valóban bizonyul, csak gratulálhatunk eszméjéhez a főispán urnak, mert soha okosabbat nem tehetne egy liberális megyei tisztikar, mint ha ott hagyja azt a helyet, melyre nem a megye érdeke, hanem özű pártérdek juttatta. Az illető főispánnak kormányváltozás esetében ugyanis le kell mondania s ha akkor magával viszi liberális csatlósait is — annál jobb.

Megvan a szentesítés.

(?) A mit az egész ország már hetek óta olyan kinosan várt, a mi olyan izgalmomba ejtette a kedélyeket, az megtörtént. A király tegnap szentesítette a polgári házasságról, a gyermekek vallásáról és az állami anyakönyvekről szóló javaslatokat, a szentesítés ma leékezett, Budapestre és a liberális pártkör meg a Liptóváros örömrában uszák. Azok a liberálisok, a kik még tegnapelőtt ökökre szorított kezekkel fenyegették Bécsét és farkasokként nekirontottak a bécsi „reakciónak“, ma szelid bárányok, a kik a lehető legjámorabb képpel közelednek a trón számolyához és mely alázattal hajolnak meg a legalkotmányosabb király előtt, a ki ime bölcs megfontolás után és államférfiu bölcseséggel a klerikális, ultramontán, sötétenc, feudális hazaáruló reakciótól elfordulva a liberalizmusnak világossággal és üdvösséggel teljes útjára tért . . . . .

A szentesítés tehát megvan s Wekerle ragyogó arccal enunciálta ma a képviselőházban a nagy hírt . . . . . és nagy az öröm Izraelban.

Mi higgadtan vettük a szentesítés híret és elvarátainkat is kérjük, ne vegyék a szentesítést olyan tragikusan. A mi követendő irányunkat megjelölte a budapesti s legutóbb a székesfejérvári kath. nagygyűlés s mi ettől az iránytól el nem térünk, még most sem, még a szentesítés után sem.

Mit is jelent a jelen körülmények közt a szentesítés? *Nem azt jelenti, hogy a szentesített s immár tör-*

vényekké vált egyházpolitikai javaslatok életbe is fognak lép-tettni, hanem azt, hogy a király teljesítette egy halálra ítéltnek utolsó kívánságát. A Wekerle-kormány halálra vagyon ítélve s vele együtt a liberális rendszer is. Halálra van ítélve, szegényteljes halálra. Halálra ítélte a nemzet az egyházpolitika miatt, halálra ítélte a korona a Kossuth-ügyekben tanúsított minősíthetetlen magatartása miatt.

És ennek a halálra ítélt kormány-nak utolsó pillanataiban gyerekes kívánsága támadt: az, hogy a szentesítés *ő néki* adassék meg, ne pedig a következő kormánynak. És a mi jóságos királyunk nem akarván elkészeríteni az elítélt gonosztevő végpillanatait, egyéni meggyőződése s nem csak apostoli, hanem alkotmányos kötelessége ellenére is megadta a szentesítést . . . .

És mi hitű katolikusok ezentul is, a szentesítés után is rendületlen lojalitással ragaszkodunk ö felségéhez, mert tudjuk, hogy a szentesített javaslatok nem fognak életbeléptettni. Ha pedig életbe léptetnének, (a mi nem valószínű) akkor tudni fogjuk kötelességünket. *Reviziót kell követelnünk, az egyházpolitikai törvények revizióját!*

Hogy mit hoz a legközelebbi jövő, azt e pillanatban még nem lehet tudni. A Wekerle-kormány már lemondott, halálra van ítélve, de már egyszer megéltük, hogy Wekerle, a derék, a becsületes, a szenális államférfi lemondott, és lemondása elfogadtatott, de aztán mégis ráerőszakolta magát a koronára. A liberális Wekerle-kormány már annyira kivetközött minden politikai erkölcsből, hogy most is képes lesz megmaradni azon a helyen, melyet eddig is csak hazugsággal, ámtással, szemfényvesztéssel töltött be. Va banque-ot játszik ez a kormány, mert már nincs veszteui valója. De

nekünk katolikusoknak, nekünk igaz, loyális hazafiaknak van még menteni valónk: van hitünk, van hazánk, van lojalitásunk s ezért minden alkotmányos eszközt meg kell ragadnunk, hogy megvédjük, a mi a magunké, a mi még a királyok sem vehetnek el tőlünk: hitünket, lelkiismeretünk szabadságát!

És mi nem engedjük igazainkat! Isten minket úgy segéljen!

Az agráriusok diadala.

(m) A távozó liberális kormány tegnap újabb vereséget szenvedett. Az országos magyar gazdaggyűlés tegnap közgyűlésén óriási szótöbbséggel Dessewffy Aurél grófot az egyesület elnökévé választotta, míg a kormány által támogatott u. n. reformpárt jelöltje nevétséges kisebbségben maradt. Olvasóink még visszaemlékeznek az O. M. G. E. szeptemberi közgyűlésére, melyen a kormány emberei puccs segélyével kibuktatták az elnökségből Dessewffy Aurél grófot s helyébe csekély többséggel Bothlen András gróf volt földművelésügyi miniszter. választották elnöké. A kormány ezen határozottan illetéktelen beavatkozása az egyesület belügyeibe óriási vihart keltett országsszerte. A gazdák, a kik most már kezdtek belátni, hogy a kormány galád játékot üz közgazdasági érdekeinkkel, tömörültek, pártta alakultak, mely az agrárpolitikát tüzte ki zászlajára. Közbejöttek a „Hazánk” leleplezősei a kormány tudtával történt vámvisszaélésekről s már a földművelésügyi költségvetés eddigi tárgyalása folyamán is vehemens támadások intézettek a kormány ellen. Bothlen András gróf is lemondott időközben az elnökségről s az egyesület főleg elnökválasztás céljából tartotta meg tegnapi rendkívüli közgyűlését. De más momentum is emlékeztetessé teszi a közgyűlést: határozat alakjában történt kimondása annak, hogy a magyar gazdák folytatni fogják a megkezdett akciót mezőgazdasági érdekeink megvédelmezésére.

A közgyűlés lefolyását alább találja az olvasó, itt a közgyűlést megelőzőleg tartott nagyfontosságú előértekezlet ismertetjük.

Az előértekezlet szombaton délután volt a Hungária-szálló első emeleti termében. A független gazdák impozáns számban jelentek meg s mind piros szögűt a független magyar gazdák jelvényét viselték. Ott voltak a Károlyiak, Szapáryak, Zichyek, Esterházyak, Hunyadyak, Dessewffyek s nevezetesen Fojórm egy ö b ö l Báró Jenő, Farkas Gyula, Jenich Adám, Lits Gyula, Libits Adolf, Marsovszky Endre, Sir Lajos, Stankovics Ferenc, Zichy Nándor gróf.

Az előértekezletet Károlyi Sándor gróf nyitotta meg a jelen voltak szűnni nem akaró éljenzése közepette az egyesület elnökségére Dessewffy Aurél grófot, alelnöknek Andrassy Aladárt és Bujanovics Sándort, választmányi tagoknak pedig Bothlen András, Esterházy Mihály grófokat, Lits Gyulát, Majláth József grófot, Molczor Gyulát, Pallavicini Ede ögrófot, Somssich Andort és Wittmann Jánost ajánlva.

A közgyűlés elnökségére Szapáry Gyula grófot ajánlotta, ki az ajánlatot nagy tetszéssel fogadott rövid beszédben meg is közönte.

Ezután felolvasták Földváry Mihály pestnegyei alispán levelét, melyben az alispán kijelenti, hogy szívviz-lélekkel csatlakozik a függetlenségi gazdák mozgalmához.

A levél felolvasása után az értekezlet Apponyi Albert gróf ajánlatára nagy lelkesedéssel bizalmat szavazott Bothlen András grófnak azon férfias magatartásért, melyet a független gazdák mozgalmában a kormánynyal szemben tanusított.

Ezután Károlyi Sándor a következő *határozati javaslatot* terjesztette az előértekezlet elé:

Mondja ki az értekezlet:

I.
Hogy szükségét látja egy országos közgazdasági kongresszus összehívásának, melynek feladatát képezné:

1. A mezőgazdaság bajainak tüztes megjelölése.
2. A bajok orvoslására vezetö eszközök és teendök megállapítása.
3. Egy, az egész országra kiterjedö oly szervezet létesítése, mely a kongresszus határozatait érvényre emelni lesz hivatva.

II.

Hogy ezen kongresszus munkálatainak az

TÁRCA.

PIPINNE.

A „Fejérmegyei Napló” eredeti tárcája.
Irtá: **Ghimessy Zsigmond.**

(Vége.)

— Hogy-hogy?

— Férjhez ment, (ha nem esal a tudósítás) azt pedig nem hiszem, hogy — az ön óhaja szerint — katona lenne a férje.

— Hm! azt nem tudhassuk!

Diogenes lámpája fölmondta a szolgálatot. Ennél többet nem csikarhattam ki (francia kules nélkül) az öregből. Csak a bonyodalom kifejlése után (mely három hónapot vett igénybe) jöttem tisztába Pipinne helyzetével, mely ebben a furesa színben jutott megoldásra.

Boros (a győzelem babékoszoruja helyett a kudarc tövis koszoruját) visszatért állomás helyére. Kollegái, mint irigyvendő völgenyvt várták őt vissza. A gratulációk ilyen értelemben halmozták el bányadt fejét. De ő visszautasítólag viselkedett a gratulációkkal szemben és öszintén bevallotta, hogy biz korai volt az öröm, (Boros azelőtt anyagi feleséggel kérkedett) mert az a kiállhatatlan különö (előbb szemképrázatos tündér) undorodik a katonától és egyedül a civilekért lángol.

Ez a valóban boszantó körülmény (mely kvalifikálhatlan szegényt hozott az uniformisra) leverölog hatott a kollégákra. A levert fok közül egyedül Álnoki főhad-

nagy feje volt az, mely kimagaslott. (fru-frui a hajkenőcs igéző csillogását árasztották.) Őt nem szomorította el az uniformist ért kudarc, sőt ellenkezőleg bátorságot öntött belé a csorba kiköszörülésére, (angol kűszörűkő nélkül.)

Álnoki a nélkül, hogy a kérdezősködéseivel feltűnést keltett volna, megtudta, hogy Pipinne szép és gazdag leány s hogy csak civileket kedvel, de az apja, a jó Kadarkuti (visszaemlékezve arra a piros nadrágra, melyet viselt) csupán katona férjöt vállalt el leánya számára. Csak akkor lett Álnoki viselkedése fölfoghatatlan, midőn minden ok nélkül három hónapra szabadságot adott magának.

Bucuszások azt vallotta, hogy a szülőihez megy haza, (a parfinszag, mely eltávolíthatatlan körül övezte, mást hangoztatott.) Tényleg benézett a szülőihez, de rövid idő múlva már ugyanazt a kövezetet taposta, melyet a makranczos Pipi (természetes, néha egymás közelében.)

Álnoki az Anna-bálban, melyen ő is, (igéző civzilruhában) Pipinne is részt vett, oly szerencsével forgolódott a makranczos, meg az apja körül, hogy nemsokára ugyanazt a kilincset nyitogathatta, melyet Pipinne.

Kadarkuti (a bál ismeretségből dotálólag) szívélyesen fogadta és annyira szimpatizozott vele, hogy máskorra is meginvitálta.

— Nekem az kevés! indignálódott a főhadnagy.

— Micsoda, öcsém? (Álnoki fiatal volt

s-tetemes szolmi szállal dicsekedő bajsza ifju rendben állott.)

— Hogy máskor is megjelenhessem.

— Mit óhajtana tehát?

— A veje szeretnék lenni.

— Engedje meg, hogy öszintén szóljak, de az ön leányomat civil egyén nem fogja birni.

Álnoki oly hamissággal vegyült, igéző, misztikus mosolyt röppentett el az ajkain, mely méltó lett volna a lefotografálásra, mialatt a kabátja benső zsebében kotorázott.

— Tessék, itt a szabadságlevél, ön pszeudoagrárius és tényleges huszárfoháló nagy vagyok.

Ugyanazt mondhatnám most Kadarkutiról, a mint az imént Álnokiról szölktem, csakhogy Kadarkuti (vél katona létere) nem birt ellenállani az erőmeinek, hanem föluggrott és érezhetően átölelte fufangos ellenfelét.

— Maga kópó, maga losz az ön vöm! A nevéből gyanítottam, hogy ilyosfélön törí a fejét.

És ittak rá egy kupicával, miközben megállapodtak abban, hogy Álnoki földbirtoκος szerepében kéri meg Ipi kezöt és hogy Kadarkuti (sok tetetett habozás és ellenkezés után) rámondja frigyükre az ámont.

Diktum-faktum. Álnoki szabadságának derekán (Pipinne örült, hogy megszabadul a pártjától) oltárhoz vezette Pipit. A férj szüleinél (a hol a mézes napok folytak) paradicsomi érzelmek táplálták Pipit. Boldogságában az apját szerette volna még eldicsékedni. Kadarkuti nem sokáig kéréte magát

Országos magyar gazdasági egyesület és a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek segítségének kikérése és igénybe vétele mellett leendő elkészítésére és a fentebbieknek megfelelő javaslat tételére egy 10 tagú bizottságot választ, melynek feladatát képezi az is, hogy a kongresszus határidejét és munkarendjét megállapítsa és magának a kongresszusnak összehívását eszközölje.

Károlyi Sándor gróf.

Majláth György gróf.

Szalay Imre.

Ivánka Oszkár.

Hajós József.

A határozati javaslat szünni nem akaró lelkesedéssel elfogadtatott, mire az érkezőt még néhány felszólalás után véget ért. Este a Hungaria-szállóban bankett volt, mely lelkesült hangulatban folyt le.

BELFÖLD

— Közös püspöki körlevél. A „Politikai Hetiszemle“ legutóbbi száma utána a budapesti lapok azt a hirt közölték, hogy a primási palotában már elkészítették egy közös pásztorlevelet, melyet az egyházi politikai javaslatok szentesítése esetében kiad a püspöki kar. Fel vagyunk hatalmazva annak a kijelentésére, hogy a püspöki karnak közös pásztorlevélről nincs tudomása, hogy tehát a „Politikai Hetiszemle“ fenti híre nem felel meg a valóságnak.

— A püspöki kar és a fuzió. A N. Fr. Pr. legutóbbi számában azt olvassuk, hogy egy kiváló érseken kívül még több tagja van a püspöki karnak, kik nagy hívei a szabadelvű párt és Apponyi fuzójának. Tudunkkal ilyen püspök a fentemlített érseken kívül nincs.

— A szerb patriarkai szék áthelyezése Budapestre. Mint a „Házánk“ újdíki levelezője jelenti, az ottani szerb körökben élénken tárgyalják azon, állítólag fölmerült tervet, hogy a szerb patriarka székhelye Karlócáról Budapestre át-

(annival inkább, mert a szabadság napjai vonaglottak) Ideje volt egyszerűsíteni, hogy kiábrándítsa Unikáját.

A fiataloknak jóízűen esett a kedélyes após megjelenése (bajsa kétséges pozícióban lógott, mert nem tudta, mi rejlik a leplezés méhében.) Forró esőkjainak kiosztása után (melyek a bajuszpedrő közbelépésével nemcsak édesek, de szagosak is voltak) áttért az elébe irt napirendre (nehogy inába szálljon a bátorsága.)

— No, hogy vagy édes Pipim? (Álnoki a kuleslúknál halgatódzot)

— Oh papa, a te hajlékony szived (ki próbált acélból) mennyei boldogságot teremtet az én számomra.

— Tehát meg vagy olgédve a férjem-urammal?

— Meg-e? Aranyosabb férje senkinek sincs e földön.

— És ha katona lenne, akkor is így nyilatkoznál felőle?

— Oh papa, ha-ha-ha, de nem is tudom, mit mondjak, ha huszár lenne, akkor sem szólhatnók másképen felőle.

Álnoki bolépett. (A megbeszélés harmadik pontja értelmében.) Igézó egyenruhája (a megbeszélés negyedik pontja ezt követelte) varázsszerűen festett. (Weiner és Grünbaumnak (a váciuteából) volt reá gondja.) Maga helyett a szabadságlovét beszéltette, melyet Pipi habozó tekintettel vizsgált. A vizsgálódás rövid ideig tartott. A feleség fölállt és ezen szavak kíséretében; te álnok képő, megölelte a férjét.

Es pipi ezontúl sohasem képzelt aranyosabb férjét a főhadnagynál.

helyeztessék, sőt a „Zasztava“ már arról is tudomással bír, hogy Brankovics György patriarka is beleegyezett. Továbbá korpoltják azt a hirt is, hogy nemcsak a patriarkátus, hanem az egyházi kongresszus és a patriarkai palátának tervei már készen is vannak.

Telefon-jelentések.

Az indemnity és a szentesítés.

— A képviselőház mai ülése. —

Budapest, dec. 10. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Hermann Ottó szerint ugynevezett történelmi ülése volt ma a t. Háznak. Meg is látszott ez némileg a ház külső képén is. A képviselők rendkívül nagy számmal jelentek meg, a karzat tömve volt, künn pedig az utcán a kormánynak ismeretes lipótvárosi és kiskoru utcai segédhadai nézték a képviselők felvonását. Mindenki kíváncsi volt azon kijelentésekre, melyeket Wekerle a válságra és a szentesítésre vonatkozólag teendő volt.

Az ülést kevéssel 10 óra után Bánffy Dezső br. elnök azzal nyitotta meg, hogy bejelentette Csáky Kálmán grófnak, a löseai választókerület orsz. köpvi előjének halálát.

Ezután Wekerle Sándor miniszterelnök beterjesztette a Horvátországgal való beszámolásról szóló jelentését.

Következett a napirend; az indemnityról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Höggedüs Sándor előadó rövid beszéd kíséretében elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Helfy Ignác a függetlenségi és 48-as párt nevében beszél és kijelenti, hogy a törvényjavaslatot nem szavazza meg, mert ő az indemnityt bizalmi kérdésnek tekinti, ő pedig és pártja sohasem szavaz bizalmat egy a 67-es alapon álló kormánynak.

Tiltakozik azon idegen befolyások ellen, melyek a megszavazott javaslatok szentesítését kérelmetlik. Hivatkozik a hercegprímásra, ki papjait annak idején békére intette, pedig a harc az egyházpolitika ellen még mindig tart és egyre szélesebb mörveket ölt.

A kormány már annyiszor sürgette a szentesítést, de az még mindig késik. Hol itt a hiba? Abban, hogy a kormány kijelentette, hogy a királyi elvétel járul hozzá az egyházpolitikához. Ezzel a kijelentéssel maga a kormány figyelmeztette az ellenzékelt arra, hogy szorvekedjék. Súlyos mulasztást követett el a kormány, hogy nem a nyáron, mindjárt a polgári házasság megszavazása után tárgyalta le a főrendiházban is a hátralevő javaslatokat.

De mindennek főoka Bécs, a honnan már századok óta Magyarország minden baja származik.

Bőven foglalkozik az uralkodó alkotmányos jogaival és ismét tiltakozik az idegen befolyások ellen.

Végül határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a ház ne szavazza meg az indemnityt. (Élénk helyeslés a bal és szélső baloldalon.)

Horváth Nándor sem fogadja el a javaslatot, mert ő is a bizalmi kérdést látja benne, a jelenlegi kormánynak pedig nem szavaz bizalmat.

A kormány helyzete ma már tarthatatlan. Kötelessége volna a helyzetet tisztázni, de nem nyilatkozik.

Péchy és Tamás a kilépettek nevében szintén visszautasítja a javaslatot.

Általános várakozás közt állott fel ekkor Wekerle Sándor miniszterelnök és halálos esendben tette a vártavart nyilatkozatot.

Azon kezdi, hogy tiltakozik azon gyamusítók ellen, mintha idején befolyások működtek volna közre az egyházpolitikában. (Heves elentmondások balfelől.)

Az indemnityt nem tartja bizalmi kérdésnek (Tiltakozás balfelől), hanem csupán csak adminisztratív intézkedésnek arra nézve, hogy a kormányzás a rendes költségvetés megszavazásáig fenn ne akadjon.

Meg van róla győződve, hogy Magyarországon a szabadelvűség nélkül kormányozni nem lehet. Ha pedig a kormánynak buknia kell, akkor ez a bukás csak parlamentáris módon következhetik be.

A mi a szentesítést illeti, az nem azért késett mert a király nem akarta megadni a szentesítést hanem azért, mert ilyen nagyfontosságú ügyben elhamarkodva eljárni nem lehet. A kormány kérve járult ő fensége elé, szentesítse a javaslatokat és hogy nem járt eredménytelenül, bizonyítja az hogy a szentesítés már megérkezett és a kormány kezében van. (Hozsantartó éljenzés a jobboldalon.)

Horváth Nándor személyes kérdésben szólal fel s Wekerle nyilatkozatára reflektálva azon nézetének ad kifejezést, hogy a kormány sem pajzsos, sem pajzson került ki a válságból.

Horváth Gyula megszavazza az indemnityt, mert a szentesítés végre-valahára megjött.

Hermann Ottó örömmel üdvözli a szentesítés megérkezését. Történelmi jelentőségének tartja a mai ülést, de az indemnityt elvi okokból nem szavazza meg.

Veszter Imre volt az ülés utolsó szónoka. Mikor felállott, óriási zaj keletkezett. Az ellenzék viharos eláll! eláll! Kosuth-interpelláló! stb. kiáltásokkal fogadta, úgy, hogy Veszter beszéde a zajban egészen elmerült. Csak annyit lehetett belőle megérteni, hogy szónok bizalommal viselte a kormány iránt s ezért az indemnityt megszavazza.

A ház nagy izgatottság között oszlott szét.

A tárgyalást holnap folytatják.

A szentesítés.

Budapest, dec. 11. (Saját tudósítónk telefon jelentése.) A legfelsőbb szentesítés ma reggel 7 órakor érkezett a királyi kabinétirodából a miniszterelnökhöz.

A liberális párt értekezlete.

Budapest, dec. 11. (Saját tudósítónk telefon jelentése.) A liberális párt tegnap este látogatott értekezletet tartott, melyen Wekerle kijelentette, hogy a szentesítés még nincs meg, de hogy új biztatást nyert arra nézve, hogy a király a szentesítést megadja, még pedig ő neki.

Az O. M. G. E. közgyűlése.

Budapest, dec. 11. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Nagy napja volt tegnap az országos magyar gazdasági egyesületnek: rendkívüli közgyűlése, mely azon célból hivatott össze, hogy a független gazdák ellen s az ország mezőgazdasági érdekeinek nagy kárára legujabban tanúsít.

A független gazdák vagy 600-an jelentek az O. M. G. E. nek a „Köztelek“-ben levő

nagy tornében, míg az u. n. reformpárt csak k. b. 200 tagot tudott összehozni.

A gyűlési terem imponzáns képet nyújtott. A belépő azonnal észrevehette, hogy a független gazdák fényes diadalt fognak aratni, mert mindenütt piros szegfűs szavazókkal találkozott az ember. Ott voltak közéletünk és gazdasági életünk kiváló tagjai közül: Andrassy Sándor, Apponyi Albert, Andrassy Géza grófok, Bezorédj Andor, Báró Jenő, Blaskovics Ferenc, Bujanovich Sándor, Bittó Zoltán, Berchthold Richard, Csokonics Endre, Dessowffy Miklós és Esterházy Mihály és Miklós Mörle grófok, Farkas Gyula Förster Ottó, Inkey László, Ivánka Oszkár, Jonisch Adám, Károlyi István és Sándor grófok, Lits Gyula, Libits Adolf, Lipthay Béla báró, Latinovics Ernő, Mandorf Géza br. Majláth József és György grófok, Marsovszky Endre, Melczor Gyula és Géza, Pejáchevich János gróf, Péchy Tamás, Pongrácz Jenő és Adolf grófok, Pallavicini Ede örgróf, Podmaniczky Géza báró, Rudnyánszky György és János, Rainprecht Antal, Somssich Andor, Sir Lajos, Schell Gusztáv báró, Signay Pál, Stankovics Ferenc, Szent-Iványi Árpád, Szapáry Gyula, Géza és István grófok, Szadovszky József, Széchenyi Imre és Aladár grófok, Uzovics Pál, Zichy István és Nándor grófok, Zselenszky Róbert és Zay Miklós grófok stb. stb.

A közgyűlést általános figyelem közt Szapáry Gyula gróf elnök nyitotta meg rövid beszéddel, melyben megmondta, hogy a közgyűlés legfőbb célja a lemondott Bethlen András gróf helyébe új elnököt s azonkívül új választmány választani. Erre nézve két listát nyújtottak be. Az egyiket a reformpárt, melynek elnökjelöltjei Percel Dezső, Koglevich István gróf, és Tolnay Lajos; a másikat a független gazdák pártja, melynek jelöltjei Dessowffy Aurél és Andrassy Aladár grófok és Bujanovich Sándor.

A szavazás a két párt jelöltjeinek folytonos éljenzése közben rendeztetett el és folyt le. A reformpárt hamar belátta, hogy itt hasztalan minden erőlködés, és ezért már csak a zászló becsületeért küzdött, míg a független gazdák diadalittasan s lelkesen éltették jelöltjeiket.

A szavazás eredménye az volt, hogy a független gazdák listája diadalmaskodott, a mennyiben Dessowffy Aurél és társai 590 szavazattal választották meg az O. M. G. E. elnökeivé, míg a reformpárt jelöltjei közül Percel Dezső csak 202, Koglevich István gróf 201 és Tolnay Lajos 202 szavazatot kapott.

Mikor Szapáry Gyula gróf a választás eredményét kihirdette, a független gazdák falrengető tapsban nyilvánították lelkesedésüket a győzelem fölött.

A közgyűlés az új elnökök és az új választmány folytonos életése közben osztott szót s mindenki azzal a meggyőződéssel távozott, hogy a közgyűlés forduló pontot jelent mezőgazdasági politikánkban.

Este a Hungária-szállóban az új elnökök és választmányi tiszteletére nagy díszlakoma volt, melyen számosan mentek lelfelköszöntöket.

TÁVIRATOK.

A király jubileuma.

Bécs, dec. 11. (Ered. táv.) Ausztriában nagyban készülnek a király 50 éves uralkodási jubileumának megünneplésére. Tegnap Gudenus báró volt alsó-ausztriai tartományfőnök elnökléte alatt értekezlet volt az ügyben. Elhatározták, hogy a jubileumi ünnepekbe bele fogják vonni az összes

koronatarományokat, s hogy a jubileumot első sorban nagymérvű jótékonyági műveletekkel fogják megülni.

A felségértő szocialisták.

Berlin, dec. 11. (Ered. táv.) II. Vilmos császár kijelentette, hogy azon támadásokban, melyekkel a szocialisták ellene a birodalmi gyűlésen intéztek, nem lát személyes támadást. A szocialisták viselkedése inkább súlyos megsértése az alkotmánynak s most annál is inkább kell keresztülvinni a felforgató pártok elleni törvényjavaslatot, hogy efféle támadások jövőre ne ismétlődjenek.

A koreai háboru.

London, dec. 11. (Ered. táv.) A koreai háboru befejezéséhez közeledik. Kína komoly békeajánlatokat tett Japánnak s egy Shanghaiból ideérkezett távirat szerint már követet küldött a mikádóhoz a békeajánlatokkal.

Városi és vidéki hírek.

Dr. Steiner Fülöp megyés püspök szombaton este Budapestre utazott s ma visszaérkezett Székesfejérvárra.

Vörösmarty ünnepély. A székesfejérvári állami főreáliskola önképzőkör Vörösmarty Mihály emlékére folyó hó 8-án délelőtt fél 11 órakor díszgyűlést tartott, a mely alkalmával a tornaterem, a hol a gyűlés tartatott, zsufolásig megtelt. Először Kölesy „Hymnust” énekelte az intézet jól betanított énekkara. Ezután Gál Elemér VIII. oszt. tanulót tartott emelkedett hangú beszédet, a melyben igen szépen emlékezett meg nagyvívony költőnkéről. Majd Heller Miklós VIII. oszt. tanuló szavalt Vörösmarty „Szép Ilonká”-ját oly szépen, oly érzéssel, a mint azt koszosos költőnk e romek műve megkívánja. Heller után Márkus Jenő lépett az emelvényre s az ünnepelt költőtől „Az árvizi hajós”-t szavaltta el. Ezután néhány népdalt énekelt a kar oly szépen, hogy a közönség megújraza. Következett Schiffter Eorone VIII. oszt. tan. felolvasása Vörösmarty elbeszélő költszótéről. Schossberger Jakab VIII. oszt. „A vén cigány”-t gyengo hangon adta elő. Majd Frank Henrik és Kohn József adtak elő „Marót bán”-ból egy részletet. Kohn József kifejező gesztusaival, erőteljes hangjával, tisztá, világos előadásával jóval felülmulta Frank Henriket, a kinek előadása egy kissé monoton volt. A „Szózat” fejezte be az ünnepélyt, a melyet az énekkar hazafias lelkesedéssel, egy szívvel s lélekkel énekelt s a közönség álva hallgatott meg.

Táncmulatság. „Vörösmarty-kör” szombaton fényesen sikerült táncmulatságot tartott. Az intelligencia igen szép számmal volt képviselve. Előkelő hölgyeink közül jelen voltak: Urnök: Dedinszky Antalné, Dieballa Györgyné, dr. Faykiss Károlyné, Flitsch Miklósné, Gánóczy Flórisné, Gulner Pálné, Komócsy Pálné, Kármán N.-né, Lirschner Hermanné, Kalteneker Mártonné, Ludikár Tivadarné, D. Nagy Gyuláné, Réé Istvánné, Rotberger Károlyné, Szepesi Gézánné, Wildenauer Jánosné, Weber Károlyné. Leányok: Flitsch Stefánia, Weber Józsa, Rotberger Ilonka, Kalteneker Margit, Gánóczy Elvira, Krasznapolszky Ida, Kunco Valéria, Faykiss Irén, Dieballa Mariska, Hubert Jolán, Dedinszky Olga, Réé Bella, Gulner Irén, Sandl Irma, Gemmel Jeni, Karesányi Gizella.

A moóri polgári iskola gondnoksága. Moórról jelentik nekünk: A napokban érkezett oda miniszteri leirat, mely szerint a moóri állami polgári fiú és leányiskola gondnokságának elnöke: Vértessy György kir. tanácsos és jóságkormányzó; rendes tagjai: Kovács Sándor főszolgabíró, Kálmán Lajos járásbíró, Lindauer Károly helyettes plébános, Rácz Géza ev. ref. lelkész, Büchler Pinkász rabbi, dr. Heumann József ügyvéd, dr. Szauer György orvos, Korb Mihály, Hlavathy Gyula, Pencz Lajos, Szóko Miklós, Vencel József és Turmayer Gyula; pótagjai pedig Reich Alajos és Sing György.

A székesfejérvári jótékony nőegylet választmánya f. évi december 6-án Szögyény-Marich Julia védnök elnökléte alatt ülést tartott. Az ülésen több folyó ügy elintézése mellett elhatározottat, hogy az egylet pénztára javára 1895. febr. 24-én tárgysors-játékot rendez. Örömmel vétették 4 alapító, 13 rendes és 2 pártoló tagnak az egyletbe való belépése, ezután nagy számu szegény részére a karácsonyi ünnepekre segélyek utalványoztattak. Végül azon alkalmat felhasználva, hogy a választmány ez évben utolsó ülését tartja, védnök az egylet érdekeinek előmozdítása körül kifejtett buzgólkodásukért az elnök, alelnök és a kitartó egyszerűséggel fáradozó pénztárnok, valamint az egyleti titkárnak, és a választmány összes tagjainak hálás köszönetét nyilvánította és ezzel az ülés véget ért.

Konferenciák. Tomcsányi János Jézus-társasági atya városunkban van és ma este a Ferenc-József nőművelde dísztermében előadást tartott az intelligens női közönségnek. Hetenként három ilyen konferencia lesz.

Lesz katonai csapatkórház. Az építkezési bizottság f. hó 7-én s a városi tanács f. hó 8-án döntött a Székesfejérvári felállítandó csapatkórház ügyében. Elhatározták, hogy az építkezési szakosztály javaslata szerint pályázatot kell hirdetni s a pályázóknak pályamunkáikban a felállítandó csapatkórház épületeinek tervozotát, a költségvetést s a műszaki leírást kell részletesen előadni. A pályázatok beadására valószínűleg Sa y Ferenc, Rózs a Ferenc és W a g n e r építkezési vállalkozók fognak felkeretni.

Államsegély. A moóri községi iskolának a harmadik tanítói állás rendszeresítésére a vallás és közoktatásügyi miniszterium 400 frtot adott.

Halálozás. Részvétellel közöljük, hogy Szabó Jánosné szüli. Mayer Terézia e hó 7-én délután hosszas szenvedés után 56 éves korában s házassága 32-ik évében a haldokló szentségeinek ájtatos felvétele után elhunyt. Temetése tegnap délután ment végbe, a gyászszertartást G r e m s p e r g e r István apátplébános végezte. Az engesztelő szent miséüladozat ma reggel 8 órakor mutattatott be a székesfejérvárra.

Vadászat Nagy-Lángon. Nagy-Lángon ma nagy vadászatok kezdődtek, melyek még négy napig fognak tartani. A mai nap eredménye 500 drb. nyul. A vadászaton részt vesznek: Zichy János, ifj Zichy János, Zichy Aladár, Manó, Ágoston, Géza grófok, Rhedern gróf, Szüts Arthur, Boda Sándor, dr. Major Ferenc, dr. Eisenbarth Károly és Lukács Lajos.

Bizottsági tag választás. Az elhunyt Szammer Imre helyébe e hó 10-án tudvalevőleg új városi bizottsági tagot választanak. A választási mozgalom már megindult s jelöltek is vannak elegenden. Legújabbban a belvárosi polgárok tekintélyes része abban

állapodott meg, hogy K u b i k Lőrinc könyvkereskedőre adja szavazatát.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon jó barátaink és ismerőseink, kik felejthetetlen nőm temetésén megjelentek, a ravatalra koszorút helyeztek s részvétellel fájdalunkat enyhítették, fogadják ez uton is leghálás köszönetünket. — Székesfejérvár 1894. decz. 11-én S z a b ó János és családja.

— **Van is, nincs is.** Mi az? Nem akarjuk olvasóinkat sokáig fárasztani e talány megoldásával, hanem megmondjuk, hogy az, a mi van is, nincs is, nem más, mint Székesfejérvár szab. kir. város gőz- és kádfürdője. A fürdő hivatalosan már átvétetett. Az átvevő bizottság benső lelki örömmel konstatálta, hogy a fürdő mindennel vagyon felszerelve, a mi szép és hasznos és a mi a szemnek tetszik. Vannak csinos kabinok és a kabinokban vannak csinos fürdőkádak —, de oh jaj, a kádakban nincs víz, víz nélkül pedig gőz- és kádfürdő egy kissé lehetetlen. Node nem hibáztatjuk ezért az átvevő bizottságot. A bizottság csak azokról vett örömdetes és hivatalos tudomást, a miket látott. A miket pedig nem látott, azokról a dolog természeténél nem vehetett tudomást. Ámde vizet nem látott a bizottság, ergo nem vehetett róla tudomást. Nemde helyes okoskodás? Csakodj a város közönsége másképen okosodik. A város közönsége azt mondja: A gőz és kádfürdő arra való, hogy az ember megfürdödhessen. A fürdéshez pedig víz kell. Hol tehát a víz? A bizottság annak idején megvizsgálta a fürdőt, de azó-ugy látszik, nem törődik vele. Csak ennek tulajdoníthatjuk azt, hogy a fürdő tulajdonosa valóságos eszalassusággal furatja azt a kutat, mely neki a szükséges vizmennyiséget szolgáltatassa. A víz a fürdőtulajdonos jelenlegi terve szerint egy a szomszédházban javítás alatt levő kútból fog beszereztetni, de hogy mikor az ma még mélységes utak.

— **Tanfolyamfelvételi feladat.** Feszetichek Bénéf gróf tanfelügyelő maglógatata a moóri polgári fiu- és leányiskolát s ez alkalommal megígérte, hogy a minisztériumnál mindent el fog követelni arra nézve, hogy az iskolát mielőbb a célnak megfelelően felszereljük s átalakítsuk.

— **Zsufolt börtön.** A városház börtönei tegnap az összefogott csavargó, gyanus egyénekkel úgy megtelt, hogy még a folyosókon is állottak. Ehhez járult még, hogy Budapestről 20 tolonc is érkezett, a kiknek olaszállásolása a toloncolás időjég nem kis gondjába kerül a rendőrségnek. Valóban, sajnálatos állapot ez. Hányszor mollyta már a képviselő testület a rendőrkapitánynak ez ügyben előterjesztett jelentését? Nem vagyunk bsrátai a tulköltekezésnek s örülünk, ha a képviselő testület gazdálkodik, ámde miféle gazdálkodás az, a mely a közbiztonság rovására történik? Általános a panasz a rendőrség ellen. Most összefogta a gyanus egyéneket, de mit csináljon velök? Kénytelen kieresztetni öket, mert nem tud nekik helyet adni. Hát evel megszűnt a közbiztonság veszélyeztetése? De nem csak hely nincs, rendőr sincs elég! A Budapestről toloncolt egyéneket 6 városi rendőr kísérté tovább s a helyben elfogott 20 csavargó továbbítását pedig 7 rendőr végzi. Mi maradt tehát a városnak? 7 rendőr, a kik közül három-négy a városházán tett szolgálatot, a többi (szép többi) öjjeli őráratra marav. Ilyen körülmények között ellophatnak valaki egész Fejérvárt, a rendőrség még sem tudna róla semmit. Nagyon jó volna, ha a képviselő testület megszivelné egy kissé a dolgot s a polgárok érde-

keit így mozdítá elő, nem pedig a pótdó leszavazásával. Persze aztán ha lopnak, rabolnak, kit vesznek elő, mint a rendőrséget s első sorban a rendőrkapitányt?

— **Színházi bérléthyirdetés.** Veszprém Jénó színtársulata mult hó 17-én kezdte meg az előadást s így nem sokára egy hónapja már, hogy a téliesték unalmas óráiban szórakozást nyújt városunk közönségének a színház. Igaz ugyan, hogy nálunk e jeles társulatot nem pártolta a közönség kellőképp, de biztat a remény, hogy a második hónapban nem kell panaszkodni részvételestől annál is inkább, mert a második bérléthyen a legújabb kor legjobb termékei, kerülnek színre. Mivel az első bérlét már-már letelik, közöljük a bérléthyarakt, a melyek 20 előadásra szólnak: Páholy 70 ft., I-ső rendű zártzék 16 ft., II-od rendű zártzék 12 ft., II-ad rendű zártzék 9 ft., erkély-zék 8 ft. Bérléni lehet Borsódi Vilmos igazgató titkárnál.

— **Halálozás.** Pospischil Károly nyugalmazott tábori lelkész, vaáli plebánus-helyettes, mint részvétellel értesülünk, vasárnap reggel 8 órakor Budán az Erzsébet-kórházban meghalt életnek 76-ik, vaáli adminisztratorságának 17-ik évében. Ö. v. f. n.

— **Ajándék.** A verebi templom igen szép ajándékban részesült Verebi Végh Mária kisasszony által, ki a templomnak egy gyönyörű violaszínű misemondó ruhát (casulát) ajándékozott.

— **Megfagyott.** Csodálatos, hogy míg nálunk aránylag enyhe időjárás van, addig a vidéken a megfagyástól kell rettegni. Már szedi áldozatait a tél. Magyar-Almásan ugyanis f. hó 3-án halva találták Mester András esákvári lakost s az orvosi vizsgálat folytán kitűnt, hogy Mester megfagyott.

— **Szegény gyermekek felruházása.** A „moóri jótékony nőegylet” az idén sem feledkezett meg a szegény gyermekekről. Ugyanis az egylet f. hó 9-én d. u. ünnepélyt rendezett 10 kr. belépti díj mellett s az ünnepély lefolyása alatt 24 fiút s 24 leányt öltöztetett fel tetőtől talpig, sőt, mi több, ajándékokat is osztott szét a szegény gyermekek közt, hogy a karácsony rájuk nézve is örömmünne legyen. Mint minden évben, ez idén is állít fel karácsonyfit a nőegylet a róm. kath. iskolákban.

— **Helyreigazítás.** Lapunk dec. 6-iki számának „Elhalasztott sajtóügyi tárgyalás” c. hírlébe téves információ folytán hibá eszszott be, melyeket ezenel, hogy félreértésekre ne adjanak alkalmat, helyreigazítunk. A kir. ügyész ugyanis, mint bemutított a legilletékesebb helyről értesítenek, a Zelei Imre ellen indított sajtóügyi vétség végtárgyalásának elhalasztása alkalmával nem azt mondta, hogy Zelei Imre a végtárgyalás elől akart menekülni, hanem hogy a végtárgyalás előtt elhunyt. Azt a kifejezést sem használta a kir. ügyész, hogy Zelei Imrét meg akarja bélyegezni, hanem egyszerűen azon tényre utalt, hogy Zelei Imre nem jelent meg a végtárgyaláson.

— **Vasutiak bálja.** A székesfejérvári vasuti hivatalnokok igen szépen sikerült bált rendeztek f. hó 7-én a vasuti vendéglő nagy termében. A tánc reggelig tartott Rác Pali jól ismert, budapesti bandájának zenéje mellett.

— **Zártkörű tánevigalom.** A székesfejérvárott létesítendő kereskedelmi, esti szaktanfolyam javára több kereskedő ifju zártkörű tánevigalmat rendez 1895. évi január hó 6-án a Kostyelik-féle vendéglőben. Személyjegy 50 kr., családijegy 70 kr. Felírfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A mulatság este 7 órakor kezdődik.

— **Választmányi ülés.** F. hó 17-én a megyei állandó választmány ülést tart a megyeház nagytermében.

— **Bratális adóvégrehajtó.** Reszket a duna-adori nép — mint ottani levelezőnk írja — az adóvégrehajtó lattára, a ki már-már két hete jár házról házra két szurolyos csendőri kíséretében s hideg szívrrel, szolgalelkű kötelesség tudással viszi el adóháralék fejében még — legszükségesebbeket is. Itt a tél, elviszik a utolsó vánkösát, nincs be-
tevé falatja a népnek, megfosztják utolsó barmá-

tól. Nem a végrehajtó a bünös, hanem a ki az ílyet elrendeli, parancsolja s mégis a legtöbb-ször a végrehajtót éri a nép dühe.

— **Öngyilkos napaszámos.** Tombor Mihály napaszámos ma reggel selyem-utcai lakásán vízzel töltött pisztolylyal szájába lött és rögtön meghalt. Holttestét a városi kórházba szállították. Tombor végzetes tettének oka sanyaru anyagi viszonyok, melyek miatt folytonos viszálykodásban élt feleségével.

— **Vesztett eb.** Sági István sárkereszturi lakos kutyája megveszett, de még mielőtt valakit megmárt volna, agyonütötték.

Irodalom és Művészet.

— **Színház.** Pénteken Szigeti József „Viola” c. népszínműve került színre jó előadásban. A címszerepet jól átérve, hatásosan Szatmári (Viola) játszotta. A közönség Mezei játéknak csüngött. Minden mozdulatában, minden szavában visszatükrözött a cigánynak jellemvonása s az emberi szív legszebb tulajdona: a szeretet, a melylyel Peti cigány jötevőjét s barátját, Violát ajándékozta meg. Komlósi Ilona (Vilma) kedves naiva, Gyurman Alice (Violáné) szerető hitves volt. Sárdi játéka (Nyuzó bíró) jóllehet folyton kacagattatta a közönséget, nem volt természetes. Igaz, vannak nem természetes alakok az életben is, de Sárdi még azokon is túltett különösen a törvényszék előtti jelenetben. (k.)

Szombaton d. u. Plotz Jánosnak „Az elátkozott herceg” c. bohózata játszódtott le félig telt ház előtt. A nap hőse Tiszta (József varga) volt, aki kettős szerepet jól átgondolva ügyes alakítással játszotta. Pósfai Ella (Évi) hangjánál volt s nagy tetszést aratott. Tarján Erzsébet (Rózi asszony) fiát nagyon szerető, egyszerűségben is tiszteletreméltó anyja volt. Szatmári (Vilmos herceg) és Déri (Valberg gróf) kedv nélkül játszóttak. —k—

„A napraforgó”, Deréki Antalnak, a színtársulat rendezőjének 3 felvonásos énekes színművének első székesfejérvári előadását élvezte szombaton este. A népszínmű már más vidéki városokban is nagy tetszést aratott s ezért jogos kiváncsisággal nézhetünk a premiere elé. A „Napraforgó” meséje egyike azon ismeretes falusi történeteknek, melyek nélkül népszínmű el nem lehet, s a melyeknek végét mindenki előre tudja. A falu bírja elvessz második házasságban egy idegenből jött leányt, kinek már szeretője is volt s a kit kaecrságáért napraforgónak neveztek el. A bíró katona fia is szereti a napraforgót s midőn katona éveit leszolgálván hazaérkezik és ott találja jelenetét” csinál. A napraforgó volt szeretője egy elzüllött ácslegény s a bíró távoli rokona is a faluba érkezik s felhasználja a napraforgó boldog családi életét arra, hogy hallgatását pénzzel fizettesse meg. A napraforgó nem ad semmit, azonfelül a bíró fia is tanuja az ácslegény zsarolás kisérletének s így aztán kiderül a napraforgó titka. A bíró erre dühében elüzi bünetét, hogy az esküvő előtt nem fedozta fel titkát, bocsánatért esedezik. A bíró szereti második feleségét, de sőtért becsülete megtöltja neki a bocsánatot. Az asszony el megy és nyomban rá arról értesítik a bírót, hogy felesége megölte magát. Segítségére sietnek és élve hozzák vissza. A bíró megbocsát, az ácslegény is bevallja, hogy igaztalanul rágalmazta a napraforgót, szent a béke . . . a

1894. december 10.

FEJÉRMEGYEI NAPLO

függöny legördül. A mesébe még három szorelmos pár egyesülése szövődik. A meso egyáltalában nem mondható soványnak. Van benne elég momentum, melyeket ügyes és szinpadot jól ismerő író sikerrel és hatásosan kiemelhet. És Deróky jól alkalmazta színre a darabját. Alakjai élő alakok és nem a szinpad, hanem a közönséges élet nyelvén beszélnek. Az előadás szokatlanul jó volt. **Veszprémnyó** mondhatni kitűnően játszotta a címszeropet, **Sárdi** igen jó falusi bíró volt. **Deréky** Antal az elzúllott szocialista Bárdos Gergő ácslegény szerepében kiváló alakítást nyújtott s így nemesak mint a darab szerzője, hanem mint színész is aratot süti tapsokat. Jól játszottak még **H. Lovay B. (Lidi)**, **Déri (Gyopos Imre)**, **Mezőy (Fitos Bóni)**, **Oláhné (Fitosné)**, **Gyurman A. (Trózi)**, **Komlósi Ilona (Juczika)**, **Hatvani (Bogár Peti)** és **Tiszta (Csiszlik)**. A promiót szép számú közönség nézte végig, mely a szerzőt több ízben a lámpák elé hívta.

Vasárnap d. u. **Gerő L.** énekes szimüve: „**A próbaházasság**“ került színre szépszámu közönség előtt. Színészeink szokott ügyességükkel felelték meg feladatuknak. Különösen ki kell emelnünk **Mezey Tisztayt**, **H. Lévy Bertát** (Kanócz Biri) szokatlanul gyenge, de kellemes hangon énekelt s ügyesen vitte szerepét. — **Szilágyi (Kanócz Gyuri)** jól adta az őrmestert s köztetsézt aratot. Hogy **Déri (Bokor Berezi)** természetes játéka nem arat tapsvihart, az csak a zóna közönség felejtlen izlésén mulik. **Tarján E. (Zsuzsanna)**, **Sárdy (Hajdu B. István)**, **Bartók (Patonai)** ügyesen alakítottak. (k.)

Tegnap este **Lukácsy S.**-nak „**Fenelednyok**“ c. énekes bohózatát adták szép számú közönség előtt. A mi ebben a bohózatban eredeti, az nem jó, a mi pedig jó, az nem eredeti, sikore pedig épen csak néhány meglehetősen jó nótának köszönhető. A játék nem állott a kellő színvonalon. **Tiszta (Csurgós piécakereskedő)**, **Komlósi Ilona (Olga)**, **Posfai Ella (Lujza)**, **Szilágyi (Hodzsák)**, **Mezey (Kálvári)** és **Oláhné (Bodzsáné)** elég jól játszották szerepeiket, míg **Hatvani** a **Mokány Bereije** nélkülözöte a dőmszögi birtokos tipikus alakjának élénkségét. **Bombai** újságírója pedig inkább szerelmes tárcsíró volt, mint opés kritikus. Ma este „**A bányamester**“ kerül harmadszor színre. (b.)

— **A Kath. sajtó köréből.** Haladunk, egyre haladunk a biztos diadal felé s a haladásunk legörvendetesebb jelét a kath. sajtó felvirágzásában és terjedésében találjuk. A győregyházamegyei nyomda — mint Győről jelentik — saját házat szerzett, mely kizárólag nyomda és a „**Dunántúli Hírlap**“ szerkesztőségének céljaira van berendezve s valóságos látványosságát képezi Győrnek. A ház felavatása és megáldása tegnap, vasárnap délelőtti 11 órakor történt az első emeleti nagy szedőteremben. Az alkalmi beszédet **Holdházy János** c. püspök mondta a „**Dunántúli Hírlap**“ szerkesztősége, a nyomda személyzete és számos meghívott előkelő vendég jelenlétében. — Örövendetes hírt vettünk **Szombathelyről** is. Ott ugyanis újkor a kath. kör helyiségében egyházmegyei nyomdat állítanak fel, melyre nézve az iparigazolvány megszerzése érdekében legközelebb tétetnek meg a szükséges lépések. Az új nyomdában fogják előállítani a szombathelyi egyházmegye összes nyomtatványait s egy új **politikai lapot**, mely a Székesfejérvárott meg alapított magyar néppárt programjának alapjára fog helyezkedni. Az új lap szerkesztője az eddigi megállapodások szerint **Honthy Béla** szemináriumi h. lelki igazgató lesz.

— **A „Herko Páter“** kath. élelapon folyó évi 49. száma rendkívül változatos tartalommal, igen sikerült képekkel és szöveggel jelent meg. Melegen ajánljuk a rövid fennállása dacára is már szokatlanul elterjedt élelapon olvasóink figyelmébe. A „**Herko Páter**“ előfizetői ára egy évre 4, félévre 2 frt. Szerkesztője **Markos Gyula**, a Kath. Örtökök ismeretes költője, kinek címére az előfizetési pénzek küldendők. (Budapest, zsibárus-utca 7.)

— **Kakas Márton.** A Sipulusz által szerkesztett élelapon 11-ik száma igen sikerült illusztrációkkal és szövegtartalommal jelent meg. A „**Kakas Márton**“ előfizetési ára egész évre 4 frt. A szerkesztőség címe: Budapest, Rökk-Szilárd utca 4.

Szerkesztői üzenetek.

R. E. K. L. I. Várjuk az ígért hováltását. — Többeknek. Már több ízben kijelentettük, hogy vidéki híreid sajtó kirolanására reagálni sem időnk, sem helyünk, sem helyünk ninesenek. Olybá vesszük azokat a folyton belénk kötő lapokat, mintha nem is léteznének. — **M. Ina.** A jövő héten.

Közgazdaság.

Kereskedelmi esti szaktanfolyam.

Vettük és az ügy érdekeben is szívesen adjuk a következő sorokat:

Örömmel tudatjuk, hogy f. évi november hó 27-én tartott rendkívüli közgyűlésünkön határozatba ment miszerint egyelőnk a téli évadban esti szaktanfolyamot rendez, a könyvvel, keresk. számtan, lovelezés, kereskedelem- és váltóisméből, mely tantárgyak előadására **Kunos Gyula** és **Féle János** kereskedelmi akadémiái tanár urakat sikerült megnyerni.

A jelen évadban az idő előrohaladottsága folytán a tanfolyamot, mely három hónapig tart, **folyó hó 1-én nyitottuk meg**, és örömmel tapasztaljuk, hogy máris 33 résztvevő jelentkezett.

A mennyiben eddigelő városunkban hasonlíru nyitásmény még nem létezett, egyelőre a kezdet nehézségeivel kell megküzdünk, hogy ezen, a kereskedő ifjuságra főltte hasznos intézményt megkedveltezzük s annak jövőjét biztosíthassuk: szükségünk van városunk kereskedő osztályának támogatására.

Ez okból első sorban tisztelt Főnök urhoz azon kérelemmel fordulunk, kegyoskedjék bennünket ezen törekvéseinkben támogatni az által, hogy ha nem volnánk még szerenések egyelőnk tagjai sorában tisztelhetni, ugy az abba való belépéssel, esetleg szaktanfolyamunk alapjára szánt adománygal. — Legyen szabad ezuttal erkölcsi támogatásukat is kikérni olykép, hogy alkalmazottaitkat körünkbe való belépésre és a szaktanfolyam hallgatására buzdítani kegyoskedjének.

Midőn tehát az összereskedelomre hasznos törekvéseinket jóindulatu pártfogásukba ajánljuk, legyen szabad kegyes támogatásukra számítanunk, s kérésünk ismétlésevel vagyunk

Székesfejérvárott, 1898. december hó 6-án. kitűnő tisztelettel

IFI. SCHNETZER NÁNDOR, KLÖKNER JÓZSEF, I. titkár. elnök.

Tagsági bejelentéseket, valamint szives adományokat, egyelőnk pénztárosához **Mocsány László** urhoz (Karl J. és Fia cégnél) kérjük küldeni.

A lapító tagok olyanok, kik 50 frt. vagy nagyobb összegű alapítványt tesznek. **Pároló** tagok, kik évi díj 3 frtot előlegesen fizetnek. **Rendes** tagok 1 frt. beiratási díjat, és évi 4 frt. 80 kr. tagdíjat fizetnek, a mi azonban havi részletekben is fizethető.

— **A győr-zirc-veszprém-dombóvári helyi érdeki vasut** építésének ügye lassan-lassan kezd a megvalósulás felé közeledni. Az építési iroda Veszprém-ben működik, az osztálymérnökök nagy részben elfoglalták állomásaikat. A zirci osztálymérnök vezetése alatt a Bakonyban a Szüha folyócska völgyoszorását a közlekedésnek

megnyitották annyira, hogy a meredek sziklák által középzott szük völgyben most már hozzá lehet férni a lejtők oldalán építendő pályatesthez és a tervezott alagut helyéhez. Mint biztos forrásból értesülünk, a biztosíték is lo van töve s így remélhető, hogy a tél folyamán a vidék munkásnépének lesz alkalma a kenyérkeresetre.

— **A győri sertés kivitel Alsó-Ausztriába.** Az alsó ausztriai holtartóság hirdetményo szorint a győri állategészségügyi hivatal felügyelete alatt álló szállások-gyi hivatal származó s o szállásokban legalább 14 napon át tartott sertések a bécsi-szabon-marxi szabad vásárra ismét behihetők s Bécs város területére szabadon elszállíthatók. A Győr város területén lévő s az állategészségügyi hivatal felügyelete alá nem tartozó egyéb szállásokból, valamint a Győr vármegyéből származó sertések Alsó-Ausztriába való bevitole még továbbra is tilos marad.

— **Fejérmegyei buza a budapesti gabonapiacra.** A budapesti gabonapiacra eladatott doc 7-6n: 2000 mm. 80 k. 6.875 forinton, 100 mm. 80*5 k. 6.90 forinton. 100 mm. 79*7 k. 6.85 forinton, 800 mm. 79*5 k. 6.825 forinton, 1800 mm. 78*7 k. 6.775 forinton.

— **Moóri piaci árak** december 7-én buza 5*70; rozs 4*50; árpa 6*20; zab 5*80, kukorica 5*80; bab (uj) 8*40; krumpli zsákja 70—90 kr., kövér disznó kilója 39—40 kr.

Borárak: 23—27 kr. literje; a bor üzlet e héten kissé élénkobb volt az előző hotinél.

Lakást keresek.

A tavaszra, 5—6 szoba mellékhelyiségekkel, kert és 1 lóra való istálló.

Herendi

szállásmester.

MÁRIÁN GYÖRGY

könyvnyomdája

Székesfejérvár, Szent-István-tér 1.

A KÖZELEDŐ ÚJ-ÉV ALKALMÁRA AJANLJA

A LEGSZEBB KIÁLLÍTÁS

LITHOGRAFÁLT

NÉVJEGYEKET!

Készít továbbá mindenféle

KÖNYVNYOMAI MUNKÁKAT

tisztá és izléses kivitelben

a legolcsóbb áron.